

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

EFS-III.433.38.2021

DECYZJA Nr 252/23
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 7 czerwca 2023 roku

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej w składzie:

Andrzej Bętkowski — Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
Marek Bogusławski — Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
Tomasz Jamka — Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
Marek Jońca — Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

NA PODSTAWIE:

- art. 60 pkt 6, art. 61 ust. 4, art. 64 ust. 1 pkt 2 lit. b oraz ust. 2 w zw. z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej UFP
- art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 z późn.zm.);
- art. 9 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 9 lit. b ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawa wdrożeniową”;
- art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z art. 104 oraz art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn.zm.), zwanej dalej KPA;

w sprawie:

ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr [REDACTED] z dnia [REDACTED] odmawiającą Stowarzyszeniu [REDACTED] udzielenia ulgi w spłacie zobowiązania z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich poprzez rozłożenie należności głównej na raty oraz umorzenie odsetek w wysokości określonej w ostatecznej decyzji Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr [REDACTED] z dnia [REDACTED]

orzeka:

utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję nr [REDACTED] Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia [REDACTED]

UZASADNIENIE

Stan faktyczny

Przedmiotem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wniesionego przez Stowarzyszenie [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (NIP: [REDACTED], REGON: [REDACTED], KRS: [REDACTED]), (zwane dalej „Stowarzyszeniem”, „Beneficjentem”, „Stroną”) jest podjęta w dniu [REDACTED] przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej: „IZ”, „IZ RPO WŚ”, „Instytucją Zarządzającą”, „Organem”) decyzja administracyjna Nr [REDACTED] odmawiająca udzielenia ulgi w spłacie zobowiązania z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich poprzez rozłożenie należności głównej na raty oraz umorzenie odsetek w wysokości określonej w ostatecznej decyzji Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr [REDACTED] z dnia [REDACTED]

W decyzji nr [REDACTED] z dnia [REDACTED] pouczone Stronę o możliwości zwrócenia się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia lub do wniesienia skargi na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Wniosek Stowarzyszenia o ponowne rozpatrzenie sprawy wpłynął do Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach (zwanego dalej: „DW EFS”) w dniu

■■■■■ tj. w przewidzianym prawem terminie. W przedmiotowym wniosku Beneficjent zwrócił się o ponowne rozpatrzenie sprawy i zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uwzględnienie wniosku o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązania.

Właściwość Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wykonującego zadania Instytucji Zarządzającej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wynika z art. 61 ust. 4 UFP w związku z art. 9 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 9 lit. b ustawy wdrożeniowej. Zgodnie z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 60 pkt 6 UFP do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich stosuje się przepisy KPA i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (zwanej dalej: „Ordynacją podatkową”). Na podstawie art. 61 ust. 5 UFP do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji. W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca, rozpoznając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, posiada uprawnienia organu odwoławczego, o których mowa w art. 138 § 1 KPA, a zatem jest uprawniona do kontroli wydanej uprzednio decyzji oraz do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Instytucja Zarządzająca rozpatrując wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, przeprowadziła analizę i ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz dokonała następujących ustaleń faktycznych.

W dniu ■■■■■ Beneficjent złożył pismo skierowane do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, w którym zwrócił się z prośbą o „rozłożenie należności objętych wezwaniem na raty oraz umorzenie zobowiązań ubocznych (odsetek od należności głównej)”.

Pismo Strony zostało skierowane w związku z upomnieniem przekazanym przez IZ na podstawie art. 15 § 1, 1a i 1b ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w którym Organ wezwał Stowarzyszenie do zwrotu należności w wysokości 918 152,50 zł, na którą składały się m.in. należność główna (dofinansowanie projektu podlegające zwrotowi) w wysokości 785 090,50 zł oraz odsetki od należności głównej. Wysokość należności głównej wynikała z decyzji Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr ■■■■■ z dnia ■■■■■ (zwanej dalej „decyzją zwrotową”) oraz Postanowienia Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr ■■■■■ z dnia ■■■■■ ■■■■■ w sprawie zaliczenia wpłat.

Z dniem złożenia pisma, które zawierało wniosek o rozłożenie na raty należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 UFP nastąpiło wszczęcie postępowania administracyjnego.

W piśmie z dnia [REDAKTED] Organ poinformował Stronę, że zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 2 lit. b UFP należności, o których mowa w art. 60 UFP, właściwy organ może na wniosek zobowiązanego umarzać w części, odraczać terminy spłaty całości albo części należności lub rozkładać na raty płatność całości albo części należności – w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi zobowiązanego. Jednocześnie Organ zwrócił uwagę, że zgodnie z przepisem art. 64 ust. 2 UFP właściwy organ, na wniosek zobowiązanego prowadzącego działalność gospodarczą, może udzielać ulg określonych w art. 64 ust. 1 pkt 2 UFP w spłacie zobowiązań z tytułu należności, o których mowa w art. 60 UFP. IZ wyjaśniła także, że w ramach prawa Unii Europejskiej pojęcie przedsiębiorcy jak również zakres pojęcia prowadzenia działalności gospodarczej jest rozumiane szeroko, szerzej niż w prawie krajowym, ponieważ działalność może mieć charakter gospodarczy w rozumieniu unijnego prawa konkurencji także w przypadku, gdy nie ma charakteru zarobkowego lub nie jest prowadzona w sposób zorganizowany lub ciągły. Następnie wskazała, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajduje art. 37 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 z późn. zm.) (zwana dalej: „ustawą o pomocy publicznej”). Instytucja Zarządzająca poinformowała Stronę, że zgodnie z powyższym artykułem do czasu przekazania przez podmiot ubiegający się o pomoc zaświadczeń, oświadczeń lub informacji, o których mowa w art. 37 ust. 1 tej ustawy, pomoc nie może być temu podmiotowi udzielona. Organ zaznaczył również, że Strona nie załączyła do swego wniosku o udzielenie zgody na rozłożenie należności na raty żadnej dokumentacji potwierdzającej okoliczności dotyczących aktualnej sytuacji finansowej Stowarzyszenia i jego możliwości płatniczych oraz szczegółowego harmonogramu spłat należności, z uwzględnieniem ilości i wysokości rat wraz ze wskazaniem, o jakie dochody i w oparciu o jaki majątek będą one spłacane. Instytucja Zarządzająca wezwała więc Beneficjenta do przedstawienia wszystkich ww. informacji, oświadczeń, zaświadczeń i dokumentów w terminie 14 dni od dnia otrzymania przedmiotowego pisma. Organ ponadto wskazał, że w terminie tym zgodnie z art. 79a § 2 KPA może przedłożyć dodatkowe dowody celem wykazania spełnienia przesłanek, od których zależy uwzględnienie jego wniosku. Pouczono

także Stronę, że nieprzekazanie niezbędnych zaświadczeń, oświadczeń lub informacji w świetle art. 79a § 1 KPA może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem Strony. W dniu [REDAKTOWANE] do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo Stowarzyszenia, w którym zwróciło się ono do IZ z prośbą o przedłużenie terminu do udzielenia wszelkich i szczegółowych wyjaśnień do dnia [REDAKTOWANE]. Instytucja Zarządzająca pismem z dnia [REDAKTOWANE] wyraziła zgodę na przedłużenie terminu zgodnie z wnioskiem Strony.

W dniu [REDAKTOWANE] do Organu wpłynęło pismo Strony z dnia [REDAKTOWANE], w którym poinformowała, że obecnie nie dysponuje środkami pozwalającymi na jednorazową spłatę zobowiązania. Strona wskazała, że oprócz zobowiązań wobec Województwa Świętokrzyskiego posiada również zobowiązania ze stosunku pracy, zobowiązania ze stosunków cywilnoprawnych, a także zobowiązania z tytułu pożyczek ze [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE], jak również „zobowiązania u innego podmiotu, które są na drodze sądowej w Sądzie Rejonowym w Kielcach I Wydziale Cywilnym Sygn. akt [REDAKTOWANE] oraz w Sądzie Okręgowym w Kielcach I Wydział Cywilny Sygn. Sprawy [REDAKTOWANE]”. Stowarzyszenie poinformowało również IZ, że łącznie do odzyskania ma „z jednego projektu 110 991,11 zł + odsetki, a z drugiego 36 105,54 zł + odsetki bankowe, co łącznie daje kwotę około 200 000,00 zł”, twierdząc, że „sprawy te są na tyle zaawansowane, że do końca 2022 roku powinny się zakończyć”. Strona poinformowała również, że „posiada budynek, w którym realizowany jest obecnie projekt pn. [REDAKTOWANE] w ramach umowy nr [REDAKTOWANE] i w którym realizowana będzie trwałość przedmiotowego projektu”.

Jednocześnie Strona zadeklarowała gotowość spłaty zobowiązania w ramach należności głównej zgodnie z następującym harmonogramem spłat:

- styczeń 2023 roku – 100 000,00 zł
- czerwiec 2023 roku – 100 000,00 zł
- grudzień 2023 roku – 100 000,00 zł
- kwiecień 2024 roku – 100 000,00 zł
- listopad 2024 roku – 100 000,00 zł
- kwiecień 2025 roku – 100 000,00 zł
- listopad 2025 roku – 100 000,00 zł

- kwiecień 2026 roku – 85 090,50 zł

Beneficjent ponownie zawnioskował o umorzenie odsetek od należności głównej zobowiązania, powołując się na obecną sytuację Stowarzyszenia związaną z koniecznością realizacji wskazanych w piśmie zobowiązań oraz na fakt wpisania „na listę podmiotów wykluczonych z ubiegania się o dofinansowanie środków unijnych, co stanowiło podstawę do funkcjonowania organizacji”.

Do pisma z dnia [REDAKTED] Strona nie załączyła jakiegokolwiek dokumentacji dotyczącej jej sytuacji finansowej, a wskazanej w piśmie Organu z dnia [REDAKTED] Strona nie określiła również, o jaki rodzaj pomocy się ubiega, ani nie przedstawiła żadnego dokumentu wskazanego przez Organ w ww. piśmie dotyczącego ustawy o pomocy publicznej.

Instytucja Zarządzająca powiadamiała Stronę o każdym przedłużeniu postępowania administracyjnego, zaś pismem z dnia [REDAKTED] Beneficjent poinformowała Stronę o zebraniu materiału dowodowego w sprawie. Strona odebrała zawiadomienie w dniu [REDAKTED], jednakże w wyznaczonym przez Organ terminie nie skorzystała z prawa wglądu w akta sprawy oraz sporządzenia z nich notatek, kopii lub odpisów. Nie przedłożyła także żadnego dodatkowego dokumentu wynikającego z ustawy o pomocy publicznej.

W związku z powyższym w dniu [REDAKTED] Instytucja Zarządzająca wydała decyzję odmawiającą udzielenia ulgi.

W dniu [REDAKTED] do Organu wpłynął wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym Beneficjent wskazał, iż istnieje po jego stronie ważny interes podatnika, który uprawnia do zastosowania ulgi polegającej na rozłożeniu na raty oraz umorzeniu odsetek od tej kwoty. Swoje stanowisko Strona oparła o prezentowaną wcześniej argumentację dotyczącą postępowania zakończonego decyzją zwrotną. Strona wskazała, że w czasie formułowania założeń i celów projektu nie posiadał informacji, że nie będzie jedynym podmiotem realizującym projekt w zakresie badań cytologicznych. Stwierdziła także, że w związku z brakiem wiedzy o podpisaniu w dniu 8 września 2017 r. umowy o dofinansowanie ze [REDAKTED] (zwane dalej: [REDAKTED]), w wyniku której oba podmioty (Strona i [REDAKTED]) realizowały projekty skierowane do tej samej grupy docelowej, niewłaściwie została przeprowadzona analiza czynników wpływających na wysokość wskaźników. Strona zarzuciła Organowi, że będąc w posiadaniu takiej wiedzy nie

powinien dopuścić, by projekt [REDACTED] przeszedł ocenę merytoryczną. Strona wskazała następnie, że upatruje ważnego interesu podatnika w powyższych niezależnych od niej okolicznościach, nie tylko utrudniających ale i uniemożliwiających wykonanie projektu zgodnie z pierwotnymi założeniami, a skutkującymi wydaniem decyzji zwrotowej nr [REDACTED] z dnia [REDACTED]. Strona następnie wskazała, że ważny interes podatnika wymaga istnienia nadzwyczajnych okoliczności w sytuacji życiowej konkretnego podatnika, zdarzeń obiektywnie niezależnych od postawy, zachowania, na które podatnik nie mógł mieć wpływu nawet przy dołożeniu nadzwyczajnej staranności w danych okolicznościach. Zdaniem Strony taka sytuacja miała miejsce w przedmiotowej sprawie i to uzasadnia wg niej zastosowanie wnioskowanych ulg. Strona również stwierdziła, że konieczność zwrotu środków uzyskanych w ramach dotacji wynika w przeważającej mierze z uwagi na funkcjonowanie w jednym okresie dwóch projektów o bardzo zbliżonym zakresie realizowanych przez dwa odrębne podmioty, na co Strona nie miała żadnego wpływu. Strona powołała się także na wyrok NSA z 31 października 2012 r. II FSK 510/11. W ocenie Strony fakt nieosiągnięcia wskaźników wskutek, których zobowiązano Stowarzyszenie do zwrotu środków był od niej całkowicie niezależny, a Organ winien ocenić wpływ równoległego prowadzenia projektu w tożsamym przedmiocie na projekt realizowany przez Stowarzyszenie, a czego zdaniem Strony do tej pory nie uczyniono.

Instytucja Zarządzająca w pismach z dnia: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] oraz [REDACTED] powiadomiła Stronę o przedłużeniu postępowania administracyjnego. W piśmie przedłużającym postępowanie do dnia [REDACTED] Organ poinformował Stronę o zebraniu w sprawie materiału dowodowego i możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów, materiałów i zgłoszonych żądań. Jednocześnie Organ zgodnie z art. 79a k.p.a. wskazał przesłanki, które są zależne od Strony, a które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem Strony. Beneficjent ze wskazanego uprawnienia nie skorzystał w przewidzianym w piśmie terminem.

W dniu [REDACTED] wpłynęło do Organu pismo Beneficjenta z dnia [REDACTED] dotyczące wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, do którego załączył:

- 1) kopię umowy pożyczki nr [REDACTED] na dofinansowanie zadania pn. [REDACTED] [REDACTED] zawartą w [REDACTED]

- w [REDACTED] z [REDACTED]
[REDACTED];
- 2) kopię umowy pożyczki nr [REDACTED] na dofinansowanie zadania pn.: [REDACTED]
[REDACTED];
 - 3) kopię umowy inwestycyjnej o udzielenie pożyczki płynnościowej nr [REDACTED] z dnia [REDACTED] z [REDACTED]
[REDACTED]
 - 4) kopię wniosku o zmianę danych podmiotu w KRS Stowarzyszenia wraz z załączonymi do niego tekstem jednolitym statutu Stowarzyszenia, uchwałą nr [REDACTED] Stowarzyszenia z dnia [REDACTED] w sprawie uchwalenia zmiany statutu, protokołem z walnego zebrania członków Stowarzyszenia [REDACTED] z dnia [REDACTED] z załącznikami.
 - 5) kopię wniosku o wykreślenie z rejestru przedsiębiorców z dnia [REDACTED]
 - 6) wydruk informacji pobranej w trybie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym wg stanu na dzień [REDACTED]
 - 7) kopię uchwały Stowarzyszenia [REDACTED] z dnia [REDACTED] o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok 2022 i podziale zysku wraz ze sprawozdaniem finansowym z dnia [REDACTED], bilansem sporządzonym na dzień [REDACTED], rachunkiem zysków i strat sporządzonym za okres [REDACTED] oraz informacją dodatkową – załącznikiem do bilansu Stowarzyszenia [REDACTED] za 2022 r.

W piśmie poza wskazaniem czego dotyczą załączone dokumenty Beneficjent ponownie przyjął stanowisko, że Stowarzyszenie obecnie nie dysponuje środkami umożliwiającymi jednorazową spłatę zobowiązania. Wskazał także, że jak wskazuje analiza sprawozdania finansowego za 2022 r. to zobowiązanie w jednorazowej kwocie przerasta możliwości Stowarzyszenia. Beneficjent ponownie podkreślił, że oprócz zobowiązań wobec Województwa Świętokrzyskiego posiada również zobowiązania ze stosunku pracy, ze stosunków cywilnoprawnych, a także zobowiązania z tytułu zaciągniętych i załączonych do pisma pożyczek. Wskazał ponadto na posiadaną nieruchomość służącą do realizacji projektu [REDACTED] nr. [REDACTED] oraz wskazał, że „posiada zobowiązania u innego podmiotu, które są teraz na drodze sądowej” w Sądzie Rejonowym w Kielcach sygn.. akt [REDACTED] oraz w Sądzie Okręgowym w Kielcach sygn.. akt [REDACTED]. Stwierdził przy tym, że do odzyskania ma z jednego projektu 110 991,11 zł plus odsetki,

a z drugiego projektu 36 105,54 zł plus odsetki, co łącznie daje kwotę około 200 tys. zł. Beneficjent stwierdził jednocześnie że sprawy są na tyle zaawansowane, że do końca 2023 r. powinny się zakończyć.

W przedmiotowym piśmie Beneficjent poinformował również Organ o zmianie siedziby i tym samym adresu do doręczeń Stowarzyszenia na adres: [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE]. Mając na uwadze powyżej wskazane informacje i okoliczności Beneficjent ponownie zwrócił się do Organu z wnioskiem o rozłożenie ciężącej na nim należności głównej na raty i o umorzenie wciąż naliczanych od tej kwoty odsetek.

Beneficjent nie przekazał Organowi wskazywanych mu w piśmie z dnia [REDAKTOWANE] informacji o jaki rodzaj pomocy się ubiega. Nie przedstawił też żadnych zaświadczeń, oświadczeń lub informacji, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Strona także nie wskazała w oparciu o jakie dochody i w oparciu o jaki majątek spłacane będą należności.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje:

Stan prawny

Celem przeprowadzenia przez Organ postępowania odwoławczego była ponowna analiza sprawy co do istoty, a więc ponowne zbadanie czy w przedmiotowej sprawie spełnione zostały przesłanki uzasadniające udzielenie Stowarzyszeniu ulgi w spłacie zobowiązania z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich poprzez rozłożenie należności głównej na raty oraz umorzenie odsetek od kwoty wskazanej w ostatecznej decyzji Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr [REDAKTOWANE] z dnia [REDAKTOWANE]

IZ przystępując do ponownego rozpatrzenia sprawy w pierwszej kolejności zaczęła od zweryfikowania decyzji nr [REDAKTOWANE] z dnia [REDAKTOWANE] pod względem realizacji przez nią wymagań wskazanych w art. 107 § 1 i 3 KPA.

Należy stwierdzić, że zaskarżona decyzja I instancji zawiera wszystkie elementy zgodnie z dyspozycją art. 107 § 1 i 3 KPA.

Należy pamiętać, że Instytucja Zarządzająca w postępowaniu administracyjnym nie dokonuje kontroli zgodności z prawem decyzji, co do której złożono wnioski o ponowne rozpatrzenie

sprawy, lecz ma obowiązek ponownego rozpatrzenia sprawy co do istoty, tak bowiem nakazuje jej zasada dwuinstancyjności postępowania ujmowana w sposób materialny, a nie tylko formalny, wyrażający się w toku instancji.

Na wstępie należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 60 pkt 6 UFP należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz inne należności związane z realizacją projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetki od tych środków i od tych należności są środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym. Podstawy materialnoprawne stosowania ulg w spłacie niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym zostały zaś szczegółowo zawarte w art. 64 UFP.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 UFP należności, wskazane w art. 60 UFP, właściwy organ może:

- 1) z urzędu umarzać w całości – w przypadku gdy zachodzi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1-4.
- 2) na wniosek zobowiązanego:
 - a) umarzać w całości – w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem zobowiązanego lub interesem publicznym;
 - b) umarzać w części, odraczać terminy spłaty całości albo części należności lub rozkładać na raty płatność całości albo części należności - w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi zobowiązanego.

Stosownie do art. 64 ust. 2 UFP. właściwy organ, na wniosek zobowiązanego prowadzącego działalność gospodarczą, może udzielać określonych w ust. 1 pkt 2 ulg w spłacie zobowiązań z tytułu należności, o których mowa w art. 60, które:

- 1) nie stanowią pomocy publicznej;
- 2) stanowią pomoc *de minimis* albo pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis* ;
- 3) stanowią pomoc publiczną:
 - a) mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi,

- b) mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce,
- c) zgodną z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, której dopuszczalność została określona przez właściwe organy Unii Europejskiej, udzielaną na przeznaczenia inne niż wymienione w lit. a i b.

Z treści powyższych przepisów wynika, że ustawodawca przewidział możliwość, zasady oraz warunki udzielania ulg, w tym: umarzania w całości lub w części, bądź odroczenia lub rozkładania na raty zobowiązań tworzących niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, w tym należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określonych w art. 60 pkt 6 UFP. Kwota orzeczona Stronie do zwrotu, która stanowi część przyznanego jej dofinansowania, jest w myśl UFP środkami publicznymi, które stanowią niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, które należy rozumieć, jako należności niebędące podatkami i opłatami, stanowiącymi dochód budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikające ze stosunków publiczno-prawnych.

Mając na uwadze wyżej przytoczone przepisy należy stwierdzić, że udzielenie ulgi na wniosek zobowiązanego prowadzącego działalność gospodarczą wymaga wspólnego zaistnienia zarówno zawartych w art. 64 ust. 1 pkt 2 lit. b UFP przesłanek zaistnienia uzasadnionych względów społecznych lub gospodarczych, w szczególności możliwości płatniczych zobowiązanego jak i wymogów wskazanych w 64 ust. 2 UFP.

Jednocześnie Organ podkreśla, że przyznanie ulgi w spłacie zobowiązań nie jest obligatoryjne i w każdym przypadku opiera się na uznaniu administracyjnym. Zastosowanie instytucji ulgi przez właściwy organ jest więc prawem, a nie obowiązkiem. Podstawowym kryterium oceny zasadności udzielenia ulgi na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 2 lit. b UFP jest zaistnienie w sprawie uzasadnionych względów społecznych lub gospodarczych, w szczególności możliwości płatniczych zobowiązanego.

Sformułowania „względy społeczne” lub „względy gospodarcze” będące przesłankami po spełnieniu których Organ może zastosować ulgę, są klauzulami generalnymi, a zatem w przypadku próby ich definicji należy odwołać się do sformułowań pozaprawnych oraz sposobu ich definiowania ustalonego przez sądownictwo administracyjne. Przepisy prawa nie zawierają definicji legalnej pojęć „względy społeczne” oraz „względy gospodarcze”. IZ

oceniając wypełnienie w niniejszej sprawie dyspozycji wskazanych klauzul generalnych zobowiązana była posiłkować się rozumieniem tych pojęć wypracowanym w orzecznictwie sądów administracyjnych. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą o zaistnieniu względów społecznych lub gospodarczych możemy mówić „*gdy z powodu nadzwyczajnych przypadków losowych lub szczególnego splotu okoliczności strona nie jest w stanie uregulować zaległości podatkowej, przy czym nie można ich utożsamiać z subiektywnym przekonaniem dłużnika. O istnieniu względów społecznych lub gospodarczych zobowiązanego decydować powinny kryteria zobiektywizowane, zgodnie z powszechnie aprobowaną hierarchią wartości*” (por. wyrok WSA w Białymstoku z dnia 15.05.2019 r., sygn. akt I SA/Bk 125/19). Tak więc względy społeczne należy rozumieć jako dyrektywę postępowania nakazującą respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak np.: sprawiedliwość czy zaufanie obywateli do organów władzy. Przesłanka ta związana jest również z finansowym aspektem funkcjonowania wspólnoty samorządowej i społeczeństwa, przy czym nie można jej zawęzić jedynie do finansowego aspektu. Za względy gospodarcze należy zaś uznać sytuację, w jakiej znalazła się strona wnioskująca o przyznanie ulgi, z powodów niezależnych od jej działania, a których skutkiem jest takie pogorszenie się jej kondycji finansowej, że nie będzie w stanie wywiązać się ze zobowiązania będącego przedmiotem wniosku. Pojęcie to odwołuje się do sytuacji nadzwyczajnych oraz zdarzeń losowych, na których zaistnienie Strona prowadząc działalność w normalnej sytuacji ekonomicznej nie miała wpływu, tj. nie doprowadziła do niej swoim postępowaniem, a pogorszenie jej sytuacji finansowej nie nastąpiło z jej winy. Szczególny nacisk powinien być położony na analizę sytuacji ekonomicznej strony. Istotną kwestią jest również zastrzeżenie, że o względach gospodarczych zobowiązanego nie może decydować jego subiektywne przekonanie o konieczności przyznania ulgi. Nie każde jednak trudności finansowe mogą uzasadniać zastosowanie ulgi, lecz tylko takie, które w konkretnych okolicznościach mogłyby być uzasadnione względami społecznymi lub gospodarczymi zobowiązanego, w szczególności jego możliwościami płatniczymi. W związku z powyższym dbałość o interes Skarbu Państwa czy jednostki samorządu terytorialnego wymaga, aby dłużnicy publicznoprawni przestrzegali przepisów prawa, w tym przepisów UFP, oraz aby respektowali zasadę równości i sprawiedliwości regulowania powstałych zobowiązań, od której wyjątkiem są ulgi w ich spłacie. Ulgi w spłacie zobowiązań – choć dopuszczone przez ustawodawcę i istotne dla kompletności systemu – stanowią jednak odstępstwo od zasady powszechności regulowania zobowiązań. Wyjątkowy

charakter ulg w spłacie należności sprawia, że można je stosować w sytuacji, gdy z powodów równie wyjątkowych dłużnik nie może spełnić swego obowiązku uiszczenia należności mającej charakter publicznoprawny. Szczególny charakter muszą mieć także okoliczności uzasadniające zastosowanie ulgi (patrz wyrok NSA z dnia 11.01.2022 r. sygn. akt III OSK 4613/21 Legalis 2650763).

Rozpatrując kwestię uzasadnionych względów gospodarczych lub społecznych w odniesieniu do przedmiotowej sprawy, Instytucja Zarządzająca w pierwszej kolejności ponownie przeanalizowała ustalone przez Organ I instancji okoliczności, w jakich doszło do powstania należności. W decyzji nr [REDAKTED] z dnia [REDAKTED] jako podstawę prawną zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich IZ wskazała art. 207 ust 1 pkt 1 i 2 UFP. W uzasadnieniu decyzji wyjaśniono, że Beneficjent nie wywiązał się z obowiązku realizacji projektu zgodnie z założeniami Wniosku, który stanowił integralną część Umowy nr [REDAKTED] z dnia [REDAKTED]. Beneficjent nie zrealizował celu głównego projektu, którym było promowanie programów zdrowotnych nastawionych na profilaktykę wczesnego wykrywania raka szyjki macicy oraz podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności poddawania się badaniom profilaktycznym ukierunkowanym na wczesne wykrywanie raka szyjki macicy wśród 13 414 osób z terenu Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Cel projektu mierzony był wskaźnikiem rezultatu bezpośredniego tj. liczbą osób, które poddały się badaniu cytologicznemu – którego wartość docelowa wynosiła 12 414 osób, zaś osiągnięta – 5 168 osób. Trzeba mieć na uwadze, że zrealizowanie założeń zadeklarowanych we wniosku o dofinansowanie stanowi jeden z podstawowych obowiązków nałożonych Umową na Beneficjenta. Założenia merytoryczne projektu są mierzone przy pomocy wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego. Jeszcze w trakcie realizacji projektu Organ wielokrotnie zwracał Stowarzyszeniu uwagę na niski stopień wykonania wskaźników i wzywał do intensyfikacji działań w celu osiągnięcia założonych wartości docelowych.

Dnia [REDAKTED] IZ sporządziła informację o pozytywnej weryfikacji wniosku końcowego za okres od [REDAKTED] do [REDAKTED] w której wyjaśniła, że zgodnie z Wytocznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz postanowieniami Umowy podczas rozliczania końcowego wniosku o płatność dokonała oceny kwalifikowalności wydatków w projekcie w związku ze stopniem osiągnięcia określonych we Wniosku założeń merytorycznych projektu. Organ postanowił zastosować regułę proporcjonalności uznając, iż Beneficjent nie

osiągnął założeń merytorycznych projektu, w związku z czym nie zrealizował celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego oraz celu głównego projektu. W piśmie tym Beneficjent został wezwany do zwrotu niezwróconych dotychczas oszczędności w projekcie w wysokości 19 286,28 zł z odsetkami naliczonymi od dnia otrzymania ostatniej transzy dofinansowania, tj. od dnia 17.04.2019 r. oraz kwoty niekwalifikowalnego dofinansowania w związku z zastosowaniem reguły proporcjonalności w wysokości 785 094,51 zł w terminie 14 dni kalendarzowych od otrzymania przedmiotowej informacji. Beneficjent został ponadto pouczone, że w razie braku zwrotu kwoty niekwalifikowalnej w określonym terminie, zostaną od niej naliczone odsetki. W dniu [REDAKTED] Organ skierował do Beneficjenta wezwanie do zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami, w którym zaznaczył, że w przypadku niezwrócenia ww. środków w terminie 14 dni od dnia otrzymania dofinansowania zostanie wobec niego wszczęta procedura na podstawie art. 207 ust. 9 UFP. Z uwagi na brak zwrotu środków określonych w wezwaniu, w dniu [REDAKTED] Instytucja Zarządzająca zawiadomiła Stowarzyszenie o wszczęciu wobec niego postępowania administracyjnego w sprawie orzeczenia obowiązku zwrotu dofinansowania ze środków europejskich i budżetu państwa wykorzystanego z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 UFP. Przedmiotowe postępowanie zostało zakończone w dniu [REDAKTED] wydaniem decyzji określającej kwotę przypadająca do zwrotu, termin od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków.

Mając na uwadze ww. okoliczności, nie może być wątpliwości, że o konsekwencjach nieosiągnięcia wskaźników, przekładających się bezpośrednio na konieczność zwrotu środków, Strona była już należycie poinformowana przez IZ w 2019 roku (informacja o pozytywnej weryfikacji wniosku o płatność z dnia [REDAKTED]). Ponadto o kwocie środków dofinansowania przypadającej do zwrotu Beneficjent zdawał sobie sprawę od otrzymania informacji o pozytywnej weryfikacji wniosku końcowego dnia [REDAKTED]. Sama decyzja zwrotowa z dnia [REDAKTED] miała charakter wyłącznie deklaratoryjny i jedynie potwierdzała istnienie zobowiązania zwrotu środków wraz z odsetkami w określonej wysokości, na skutek wystąpienia zdarzenia, z którym ustawa wiąże taki obowiązek. W decyzji zwrotowej wydanej na podstawie art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 UFP Organ określił jedynie przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania. Obowiązek zwrotu ww. środków powstał już w chwili zaistnienia przesłanek przewidzianych przepisami prawa (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 czerwca 2017 roku, sygn. akt. II GSK 3644/15, Legalis 1652171). W związku z czym, pomimo świadomości konieczności

uregulowania ciążącego na nim zobowiązania Beneficjent nie uregulował tej należności wynikającej z powstałej nieprawidłowości wobec Instytucji Zarządzającej. Stowarzyszenie zdecydowało się zwrócić jedynie kwotę środków tytułem niewydatkowanego dofinansowania. Tym samym, w przedmiotowej sprawie nie można podzielić zdania Strony co do zaistnienia zdarzenia losowego, gdyż obecna sytuacja, Beneficjenta nie wynika ze zjawiska nieprzewidywalnego ani nadzwyczajnego, lecz jest konsekwencją świadomych działań podjętych przez niego w przeszłości, skutkujących wykorzystaniem przyznanego dofinansowania niezgodnie z warunkami Umowy. Sytuacja finansowa Stowarzyszenia nie powstała w związku ze zdarzeniem losowym czy splotem niekorzystnych okoliczności, ale w wyniku podejmowanych przez niego decyzji oraz wiedzy, którą posiadało już od października 2019 roku, gdy zostało poinformowane przez IZ o konsekwencjach nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu. Należy również zaznaczyć, że Beneficjent dopiero po otrzymaniu upomnienia, złożył w dniu [REDAKTOWANE] pismo o rozłożeniu na raty z prośbą o nie kierowanie sprawy do egzekucji. Zgodnie z tym to Beneficjent wskutek własnej autonomicznej decyzji nie zdecydował się na wcześniejszą spłatę ciążącego zobowiązania, a co za tym idzie w sposób realny i znaczący wpłynął na wysokość ostatecznej kwoty do zwrotu w postaci naliczonych odsetek liczonych jak dla zaległości podatkowych. W związku z powyższym przyznanie Stronie ulgi w postaci rozłożenia na raty należności głównej oraz umorzenia odsetek stanowiłoby akceptację dla nienależytego wywiązywania się z Umowy. Należy też mieć na względzie, że przyznanie ulgi jednemu podmiotowi może skutkować zarzutem stawiania go w sytuacji uprzywilejowanej w stosunku do innych podmiotów, które wywiązują się rzetelnie ze swych obowiązków umownych i ponoszą skutki nałożonych na nie korekt finansowych.

Należy podkreślić, że przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach regionalnego programu operacyjnego jest dobrowolne. Wymaga jednak spełnienia szeregu obowiązków związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, które Beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu. Korzystanie ze środków publicznych zawsze wiąże się z wyższymi wymaganiami co do ich wydatkowania. Jest tak, gdyż środki te powinny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny. W związku z powyższym Stowarzyszenie ponosi całkowitą odpowiedzialność za niezrealizowanie projektu zgodnie z przyjętymi przez siebie założeniami. Nieosiągnięcie celu projektu oznacza nieprawidłowe wykonanie Umowy. Niezrealizowanie projektu wiąże się

z nieefektywnym wykorzystaniem środków publicznych, co stanowi naruszenie Umowy. Korzystanie z dofinansowania na realizację projektu w ramach RPO WŚ na lata 2014-2020 powinno być poprzedzone wnikliwą weryfikacją własnych zasobów finansowych tak, aby zapewnić właściwą realizację zaplanowanego przedsięwzięcia. Należy zwrócić uwagę, że dopuszczenie do realizacji projektu i przyznanie dofinansowania oznacza, że IZ, wybierając projekt do dofinansowania, opiera się na oświadczeniach składanych przez dany podmiot we wniosku, w szczególności w zakresie spełnienia kryteriów wymaganych w regulaminie konkursu. Ocenia również wnioski o dofinansowanie w zakresie planowanych założeń projektu i działań, które mają być podjęte w celu zrealizowania wskaźników. Organ bierze również pod uwagę łączny potencjał finansowy wnioskodawcy i partnerów oraz ich doświadczenie w realizowaniu projektów finansowanych ze środków publicznych. W treści przedkładanego Wniosku, Strona powoływała się na 9-letnie doświadczenie m.in. w realizacji działań profilaktycznych, zadań edukacyjno-rozwojowych oraz kilkunastu projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Od podmiotu posiadającego takie doświadczenie w realizacji projektów z udziałem środków europejskich wymaga się zaś szczególnej staranności wyższej niż przeciętna. Skoro Strona w ww. zakresie postrzegала swoje możliwości skutecznego zaktywizowania prozdrowotnej grupy docelowej to należy uznać, że ponosiła również odpowiedzialność za niezrealizowanie zadeklarowanych celów projektu.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że kwota przypadająca do zwrotu określona w decyzji nr [REDACTED], pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu krajowego, którymi Instytucja Zarządzająca jedynie dysponuje. Środki te można przeznaczyć jedynie na wydatki uznane za kwalifikowalne w programie operacyjnym zgodnie z warunkami dofinansowania ustalonymi w Umowie. Województwo Świętokrzyskie, reprezentowane przez Zarząd pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej występujące jako wierzyciel nie ma swobody w dysponowaniu wierzytelnością publicznoprawną. Środki wydatkowane w sposób nieprawidłowy muszą zostać zwrócone do budżetu Unii Europejskiej. W przypadku nieodzyskania środków przez IZ wydatki obciążają budżet Województwa Świętokrzyskiego, chyba że Instytucja Zarządzająca nie odzyska ich pomimo wykorzystania wszelkich dostępnych środków, w tym środków egzekucyjnych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Udzielenie ulgi Stowarzyszeniu stanowiłoby naruszenie zasady równego traktowania beneficjentów środków unijnych. Za udzieleniem ulgi na rzecz Wnioskodawcy nie przemawiają jakiegokolwiek względy społeczne. Wręcz przeciwnie – pozytywne rozpatrzenie wniosku oznaczałoby ochronę tylko indywidualnego interesu Strony i to kosztem interesu społecznego.

W przesłanym przez Stowarzyszenie wniosku z dnia [REDAKTOWANE] Strona deklarowała, że nie posiada środków pozwalających na zaspokojenie żądania zapłaty zobowiązania, powołując się na swój status organizacji pożytku publicznego i przedsiębiorstwa społecznego. Warto podkreślić, iż Stowarzyszenie posiadało status organizacji pożytku publicznego już w momencie ubiegania się o dofinansowanie w 2017 roku. Wpis Stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sadowego miał miejsce już w [REDAKTOWANE], w związku z czym powyższa okoliczność nie wynika z żadnego zjawiska losowego, nieprzewidywalnego ani nadzwyczajnego.

Ponadto, decyzja o przystąpieniu do konkursu nr [REDAKTOWANE], w ramach którego Stronie przyznano dofinansowanie, wynikała z jej autonomicznej decyzji. Beneficjent w momencie przystąpienia do ww. konkursu miał więc świadomość ryzyka zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących obowiązkiem zwrotu dofinansowania (§ 15 Umowy). Podkreślenia wymaga fakt, że Stowarzyszenie nie jest nowicjuszem w realizacji projektów dofinansowanych ze środków unijnych. Ma ono bowiem wieloletnie doświadczenie w przeprowadzaniu projektów unijnych. Strona powinna więc upewnić się co do tego, czy zgłoszony projekt jest w całości możliwy do zrealizowania, a wskazane cele zostaną osiągnięte, szczególnie mając na uwadze, że Stowarzyszenie wartości wskaźników, które odnosiły się do założeń merytorycznych projektu, określiło samodzielnie jako możliwe do osiągnięcia.

Podsumowując, możliwość przeznaczenia środków pochodzących z funduszy unijnych, krajowych i samorządowych na cele niezwiązane z realizacją zadań projektowych, na które powołuje się Strona we wniosku z dnia [REDAKTOWANE], nie stanowi żadnej nieprzewidzianej okoliczności, która mogłaby uzasadnić zastosowanie jakiegokolwiek ulgi. Powstanie więc przedmiotowej należności, zgodnie z ustaleniami Organu zawartymi w decyzji zwrotowej, wynikało z realizacji projektu niezgodnie z procedurami przy wykorzystaniu środków publicznych, okoliczność ta zatem nie stanowi ani sytuacji nadzwyczajnej ani zdarzenia

losowego, którego Strona nie mogła przewidzieć ani na wystąpienie, którego nie miała wpływu.

Należy również zwrócić uwagę na to, że w ustawowym terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji zwrotowej Stowarzyszenie nie zdecydowało się złożyć wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, o którym mowa w art. 207 ust. 12a UFP, nie wniosło także skargi na decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach. Tym samym, decyzja z dnia [REDAKTOWANO] jest ostateczna i w pełni wykonalna. W konsekwencji, należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz inne należności związane z realizacją projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetki od tych środków i od tych należności podlegają egzekucji administracyjnej zgodnie z art. 2 § 1 pkt 1a UPEA, zgodnie z którym egzekucji administracyjnej podlegają niepodatkowe należności budżetowe, do których stosuje się przepisy UFP, zaś w oparciu o art. 3 § 1 UPEA egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków o których mowa w art. 2 UPEA, gdy wynikają one z decyzji lub postanowienia właściwych organów albo - w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego - bezpośrednio z przepisu prawa, chyba że przepis szczególny zastrzega dla tych obowiązków tryb egzekucji sądowej. W związku z powyższym, pomimo prośby Stowarzyszenia wyrażonej we wniosku z dnia [REDAKTOWANO] o wstrzymanie egzekucji, stosownie do art. 6 § 1 UPEA na Organ został nałożony obowiązek podjęcia działań zmierzających do wszczęcia egzekucji i zastosowania środków egzekucyjnych zgodnie z zasadą prawnego obowiązku prowadzenia egzekucji administracyjnej w związku z uchyleniem się zobowiązanego od wykonania obowiązku zapłaty należności określonej w decyzji zwrotowej. Odnosząc się zaś do twierdzeń Strony z wniosku z dnia [REDAKTOWANO], zgodnie z którymi: „egzekucja spowoduje szkody dla wspomnianych Uczestników Projektów i uniemożliwi Stowarzyszeniu zapewnienie im zaplanowanego w ramach projektów wsparcia”, Organ podkreśla, że dolegliwość finansowa, jakiej doświadcza Stowarzyszenie w związku z prowadzoną egzekucją nie stanowią o istnieniu względów społecznych czy gospodarczych.

Należy zaznaczyć, że w postępowaniu o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań publicznoprawnych wszczętym na wniosek zainteresowanego, to strona takiego postępowania oczekuje konkretnego, korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia. Tym samym, działając we

własnym interesie, strona taka powinna przedstawić odpowiedniemu organowi dowody uzasadniające żądania oraz wykazać okoliczności, uzasadniające udzielenie ulgi w spłacie należności. Zgodnie z zasadą prawdy obiektywnej z art. 7 oraz art. 77 § 1 KPA to na organie spoczywa obowiązek wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego (art. 77 § 1 KPA), przy czym podejmuje on z urzędu lub na wniosek strony wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy (art. 7 KPA). Zasada oficjalności postępowania dowodowego nie oznacza jednak, że strona może zachowywać się biernie w jego toku. W związku z tym również na stronie postępowania spoczywa ciężar zapewnienia konkretnych faktów i zdarzeń, z których wywodzi ona dla siebie określone skutki prawne. Nieudowodnienie określonej okoliczności faktycznej może prowadzić do rezultatów niekorzystnych dla strony. Ciężar dowodu podobnie jak w innych postępowaniach obciąża tutaj podmioty, które z faktów istotnych wywodzą (korzystne dla siebie lub korzystne z punktu widzenia interesów, w których obronie występują) skutki prawne. Strona jest więc obciążona ciężarem dowodu przed wszystkim wtedy, gdy sama była inicjatorem wszczęcia postępowania. W takiej sytuacji, wynikający z zasady prawdy obiektywnej obowiązek organu administracji ogranicza się do wezwania strony, aby przedstawiła stosowne dowody na okoliczność, która warunkuje korzystne dla niej rozstrzygnięcie sprawy.

Przedstawione przez Stronę dokumenty tak w I instancji jak i w czasie postępowania odwoławczego nie dowodzą żadnej nadzwyczajnej okoliczności, która wskazywałaby na trudną sytuację finansową Wnioskodawcy. Fakt posiadania zobowiązań nie stanowi żadnej nadzwyczajnej okoliczności, gdyż wynika z prowadzonej przez Beneficjenta jego bieżącej działalności.

Zobowiązania ze stosunku pracy, na które powołuje się Strona nie wpisują się w żadne szczególne okoliczności, które stanowiłyby uzasadnione względami gospodarcze lub społeczne warunkujące udzielenie ulgi.

Analizując sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego Stowarzyszenia za rok 2021 ustalono, że łączna kwota wynagrodzeń (brutto) wypłaconych przez Beneficjenta w okresie sprawozdawczym wyniosła równo 3 100 747,83 zł, w ramach tej kwoty: z tytułu umów o pracę 244 931,27 zł oraz 2 855 816,56 zł z tytułu umów cywilnoprawnych. Analiza sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego Stowarzyszenia za rok 2020 wykazała zaś, że łączna kwota wynagrodzeń

(brutto) wypłaconych przez Beneficjenta w okresie sprawozdawczym wyniosła równo 2 116 374,39 zł, w ramach tej kwoty: z tytułu umów o pracę 354 546,10 zł oraz 1 761 828,29 zł z tytułu umów cywilnoprawnych. Analizując wysokość wypłacanych w okresach sprawozdawczych za rok 2018 i 2019 wynagrodzeń, trzeba zaznaczyć, że zobowiązania z tytułu wynagrodzeń w 2021 i 2020 roku były zdecydowanie niższe w stosunku do ubiegłych okresów: w roku 2019 łączna kwota wypłaconego wynagrodzenia (brutto) wyniosła 4 893 308,21 zł (722 611,87 zł z tytułu umów o pracę oraz 4 170 696,34 zł z tytułu umów cywilnoprawnych), zaś w 2018 roku 4 141 677,98 zł (877 586,24 zł z tytułu umów o pracę oraz 3 264 091,74 zł z tytułu umów cywilnoprawnych). Powyższe oznacza, że w okresie sprawozdawczym między 2018 a 2021 r. wysokość wynagrodzeń zarówno z tytułu umów o pracę jak i umów cywilnoprawnych uległa istotnemu zmniejszeniu, w związku z czym obciążenie Stowarzyszenia wynikające z konieczności wypłaty tych wynagrodzeń pomimo niewielkiego wzrostu w 2021 r. w stosunku do lat ubiegłych w większości również uległo zmniejszeniu. Instytucja Zarządzająca zwróciła również uwagę na wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego pracownikom organizacji w okresie czterech ostatnich lat, którego kwota także wraz z upływem czasu wyraźnie spadła – od kwoty 2 674,69 zł w roku 2018 do 470,87 zł w roku 2021. W związku z powyższym nie można uznać, że zobowiązania Wnioskodawcy ze stosunku pracy jak i umów cywilnoprawnych mogłyby stanowić jakiegokolwiek nowe, nieprzewidziane a także wyjątkowe okoliczności, które warunkowałyby udzielenie ulgi.

Za przesłanki uzasadnionych względów gospodarczych lub społecznych nie można również uznać zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek, na które powołuje się Strona, gdyż są one związane z bieżącą działalnością Beneficjenta, a w szczególności kompetencjami jego zarządu, które wskazano w § 25 Statutu Stowarzyszenia, tj. zarządzanie majątkiem Stowarzyszenia (pkt 3) oraz planowaniem i prowadzenie gospodarki finansowanej Stowarzyszenia (pkt 4).

Organ zwraca również uwagę na fakt, że zgodnie z bilansem Stowarzyszenia sporządzonym na dzień [REDAKTOWANE] a dołączonym do Sprawozdania finansowego Stowarzyszenia z [REDAKTOWANE] zaciągnięte przez Beneficjenta zobowiązania długoterminowe opiewały na kwotę 245 094,84 zł zaś zobowiązania krótkoterminowe opiewają na kwotę w wysokości 84 220,63 zł. Zobowiązania krótkoterminowe, do których zalicza się m.in. kredyty i pożyczki, stanowią dużą grupę zobowiązań jednostki gospodarczej, których termin spłaty powinien

nastąpić w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy. W art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.), zobowiązania krótkoterminowe zdefiniowano jako „ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego”. Po zapoznaniu się z bilansami Stowarzyszenia za lata od 2018 do 2022 Instytucja Zarządzająca, ustaliła, że łączna kwota obciążenia z tytułu zobowiązań krótkoterminowych w stosunku do lat poprzednich uległa znacznemu zmniejszeniu (dla por. za rok 2021 – łącznie 518 651,26 zł). Podobna sytuacja ma miejsce w związku z obciążeniem z tytułu zobowiązań długoterminowych (dla por. za rok 2021 – łącznie 344 432,10 zł). Należy mieć jednak na uwadze, że same zobowiązania krótkoterminowe wynikają z działalności Stowarzyszenia i prowadzenia przez nie gospodarki finansowej – nie są więc żadną okolicznością nadzwyczajną.

Analizując dołączony do każdego rocznego sprawozdania rachunek zysków i strat należy zwrócić uwagę, że o ile rok 2016 i 2017 Stowarzyszenie zamykało ze stratami (odpowiednio - 36 252,20 zł oraz -143 193,25 zł) to w okresie od 2018-2022 roku wynik finansowy netto, stanowiący różnicę pomiędzy sumą przychodów i zysków osiągniętych w danym okresie sprawozdawczym a sumą kosztów i strat poniesionych na uzyskanie tych przychodów oraz obciążeń w postaci podatku dochodowego, był stale dodatni (rok 2018: 16 231,70 zł; rok 2019: 28 441,75 zł, rok 2020: 18 512,01 zł, rok 2021: 276,98 zł, rok 2022: 75 407,17 zł). Tym samym, w prowadzonej działalności Stowarzyszenia od 5 lat występuje nadwyżka przychodów nad kosztami ich uzyskania (tj. zysk). Mając na uwadze powyższe (szczególnie ostatni wynik za rok 2022 r.), nie można przyjąć, że Strona znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, gdyż ta od 5 lat notuje dodatni wynik finansowy.

Powoływanie się przez Stronę na sprawy sądowe niezakończone prawomocnym orzeczeniem sądu nie stanowi okoliczności mającej wpływ na możliwości płatnicze Beneficjenta. Zgodnie ze wskazaniem Strony w pismach z dnia [REDAKTED] oraz [REDAKTED], dane sprawy sądowe nadal się toczą, zaś należności, wskazane ww. w piśmie nie zostały jeszcze przez Stowarzyszenie wyegzekwowane.

W piśmie z dnia [REDAKTED] Beneficjent powoływał się również na okoliczność wpisania do rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymywania środków przeznaczonych na realizację programów z udziałem środków europejskich, co w ocenie Stowarzyszenia „stanowiło podstawę funkcjonowania organizacji”. W odniesieniu do wskazanej okoliczności

Organ pragnie przypomnieć Beneficjentowi, że wykluczenie z możliwości otrzymywania ww. środków powstaje ex lege po spełnieniu jednej z przesłanek wskazanych w art. 207 ust. 4 UFP. W przedmiotowej sprawie Stowarzyszenie zostało zgłoszone do rejestru przez Organ w oparciu o art. 207 ust. 4 pkt 3 UFP., gdyż nie zwróciło środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy. Zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18.01.2018 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 647) właściwa instytucja zgłasza podmiot podlegający wpisowi do rejestru niezwłocznie po wystąpieniu przesłanki wykluczenia określonej w art. 207 ust. 4 pkt 1, 3 lub 4 UFP. W przedmiotowej sprawie Beneficjent nie zwrócił środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w art. 207 ust. 1 UFP. W związku z powyższym w momencie wystąpienia przesłanki określonej w art. 207 ust. 4 pkt 3 UFP IZ była zobowiązana do zgłoszenia Stowarzyszenia do rejestru. Wpisu do rejestru podmiotów wykluczonych nie można więc uznać za jakąkolwiek nadzwyczajną okoliczność warunkującą udzielenie ulgi w spłacie, gdyż jest on konsekwencją niewywiązania się przez Stronę z obowiązku zwrotu środków wraz z odsetkami w ww. terminie.

We wniosku z dnia [REDAKTOWANE] oraz w pismach z dnia [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE] Stowarzyszenie zwracało się m.in. z prośbą o umorzenie odsetek, jakie zostały naliczone do należności głównej i które są dalej naliczane. W odpowiedzi na powyższe, Organ pragnie na początku zwrócić uwagę, że w oparciu o art. 207 ust. 1 UFP środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 UFP, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w art. 207 ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy. Zgodnie z treścią ww. przepisu, obowiązek zapłaty odsetek w związku z wystąpieniem którejkolwiek ze wskazanych wyżej przesłanek powstaje z mocy samego prawa a nie z autonomicznego uznania Organu.

Należy również w tym miejscu podkreślić niekonsekwencję Beneficjenta w zakresie zaproponowanego harmonogramu spłaty kwoty głównej zobowiązania. Po pierwsze, należy mieć na uwadze, że w zaproponowanym przez Stronę harmonogramie spłat, Stowarzyszenie zadeklarowało możliwość spłat kwoty należności głównej w wysokości 300 000 zł w 2023 roku, 200 000 zł w 2024 roku, 200 000 zł w 2025 roku oraz 85 090,50 zł w 2026 roku. W upomnieniu nr 1 z dnia [REDAKTOWANE], które stało się podstawą złożenia wniosku o udzielenie ulgi, kwota należności głównej na dzień [REDAKTOWANE] wynosiła 785 090,50 zł, zaś kwota odsetek 133 046,00 zł. W związku z czym, kwota odsetek była niemal sześciokrotnie niższa od kwoty samej należności głównej. Brak jest więc racjonalnego uzasadnienia dla deklaracji możliwości spłaty przez Stronę należności głównej, której kwota jest kilkukrotnie wyższa od kwoty odsetek o których umorzenie Stowarzyszenie zawnioskowało z uwagi na brak możliwości ich spłaty. Po drugie pomimo zadeklarowanej w przedmiotowym piśmie propozycji rozłożenia kwoty głównej zobowiązania na 8 rat w okresie 2023-2026 r Beneficjent nie podjął żadnych kroków w kierunku uregulowania chociaż jego części zgodnie z zaproponowanym harmonogramem (do dnia wydania decyzji nadal nie spłacił pierwszej raty przewidzianej na styczeń 2023 r.). Poddaje to w wątpliwość wiarygodność wniosku Beneficjenta oraz jego zapewnienia co do zamiaru ratalnej spłaty zobowiązania. Należy podkreślić, że postępowanie o udzielenie ulgi zostało wszczęte na wniosek Beneficjenta, który oczekuje określonego, korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia. Przedstawiona przez niego propozycja spłat powinna dawać gwarancję spłaty zobowiązania w proponowanych przez Beneficjenta terminach. Tymczasem Beneficjent nie dotrzymał warunków przedstawionych we własnej propozycji spłaty zobowiązania. Następnie Organ podjął się ustalenia czy Stowarzyszenie można uznać za podmiot zobowiązany, prowadzący działalność gospodarczą w świetle art. 64 ust. 2 UFP.

W świetle prawa unijnego za działalność gospodarczą uznaje się działalność polegającą na oferowaniu towarów i/lub usług na określonym rynku, tj. działalność produkcyjną, dystrybucyjną i usługową, co zostało potwierdzone w orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 lutego 2002 roku w sprawie C-309/99 J. C. J. Wouters i inni przeciwko Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, pkt 47). Ponadto ustalając czy dana działalność jest w świetle prawa unijnego działalnością gospodarczą istotna jest możliwość występowania na określonym rynku rzeczywistej lub potencjalnej konkurencji ze strony innych podmiotów, nie

jest tu wymagane zarobkowy charakter danej działalności – „ani realizacja celu o charakterze społecznym, ani brak celu zarobkowego, ani wymogi solidarności, ani inne zasady dotyczące między innymi ograniczeń w zakresie inwestycji dokonywanych przez podmiot zarządzający nie pozbawiały działalności prowadzonej przez ten podmiot charakteru gospodarczego” (wyrok z Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 września 1999 roku w sprawie C-67/96 w sprawie Albany International przeciwko Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie, pkt 79). Zakres pojęcia działalności gospodarczej jest więc zdecydowanie szerszy niż w prawie krajowym na gruncie art. 3 Prawa przedsiębiorców, jest tak, gdyż działalność ta w rozumieniu unijnego prawa konkurencji może mieć charakter gospodarczy także w przypadku gdy nie ma charakteru zarobkowego, czy też nie jest prowadzona w sposób zorganizowany lub ciągły.

Z informacji odpowiadającej odpisowi pełnemu z Krajowego Rejestru Sądowego (zwanego dalej: „KRS”) wynika, iż Stowarzyszenie ██████████ zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, zwanego dalej „rejestrem stowarzyszeń”, w dniu ██████████ (wpis nr 1), zaś w dniu ██████████ do rejestru przedsiębiorców (wpis nr 17). Zgodnie z art. 3 ustawy o KRS: *„Rejestr obejmuje podmioty, na które przepisy ustaw nakładają obowiązek uzyskania wpisu do tego Rejestru”*. Stosownie zaś do art. 49 ust. 1 ustawy o KRS *„stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, fundacje oraz samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, zgodnie z przepisami rozdziału 2, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej”*. Szczególną uwagę należy zwrócić na art. 50 ustawy o KRS. Zgodnie z jego treścią: *„jeżeli podmiot wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1 podejmuje działalność gospodarczą, podlega obowiązkowi wpisu także do rejestru przedsiębiorców, z wyjątkiem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej”*. Mając na uwadze ww. przepisy ustawy o KRS zaznaczyć trzeba więc, że wpisowi do rejestru przedsiębiorców podlegają osoby prawne wpisane do rejestru stowarzyszeń, które wykonują działalność gospodarczą, gdyż zgodnie z art. 36 pkt 13 ustawy o KRS zakres podmiotowy rejestru przedsiębiorców obejmuje również inne osoby prawnych, jeżeli wykonują działalność gospodarczą i podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2

ww. ustawy, czyli do rejestru stowarzyszeń. Wspomniane podmioty mogą być wpisane do rejestru przedsiębiorców w dwóch sytuacjach:

1) wtedy, gdy już są wpisane do rejestru stowarzyszeń, a zamierzają podjąć działalność gospodarczą lub

2) wraz z wnioskiem o pierwszy wpis do KRS jeżeli bezpośrednio po dokonaniu wpisu osoba prawna zamierza prowadzić działalność gospodarczą (wtedy taką osobę wpisuje się do obydwu ww. rejestrów).

Jak już ww., wpis do rejestru przedsiębiorców nastąpił zgodnie z pierwszym przypadkiem opisanym powyżej i związany był ze zmianami dokonanymi w statucie Stowarzyszenia w dniu 31.01.2020 r. (w tym: zmiana § 30 pkt 2; dodanie § 10 A PKT 1, 2, 3 i § 10 B PKT. 1, 2, 3, 4). Wpisem nr 17 w Dziale 3 rejestru przedsiębiorców jako przedmiot przeważającej działalności wprowadzono „*pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane*”, a w jego ramach m.in.: wydawanie książek, pozostała działalność wydawnicza, pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych, działalność portali internetowych, działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych.

Wartym wskazania jest również fakt odnotowania prowadzenia przez Stowarzyszenie ██████████ działalności gospodarczej w rocznych sprawozdaniach merytorycznych z działalności organizacji pożytku publicznego publikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności, (zwanego dalej: „NIW”). Zgodnie z art. 23 ust. 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1327, z późn. zm.) organizacja pożytku publicznego (zwana dalej „OPP”): „*zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej*”. Strona uzyskała status OPP w dniu ██████████ (wpis nr 2 w KRS). W związku z czym, od ██████████ roku Stowarzyszenie zamieszcza zgodnie z dyspozycją art. 23 ust. 2c ww. ustawy sprawozdania merytoryczne i finansowe na stronie NIW. W sekcji II (charakterystyka działalności OPP w okresie sprawozdawczym) pkt 5 sprawozdania merytorycznego OPP jest zobowiązana zamieścić informacje dotyczące działalności gospodarczej organizacji w okresie sprawozdawczym. Pierwszy wskazujący na podjęcie przez Stowarzyszenie działalności gospodarczej wpis zamieszczono w sprawozdaniu za rok 2020, w którym wskazano, że głównym przedmiotem

działalności gospodarczej Stowarzyszenia są „pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane” (PKD [REDAKTED]).

Reasumując powyższe informacje, w przedmiotowej sprawie nie można mieć żadnych wątpliwości co do tego, że Strona jest zobowiązanym prowadzącym działalność gospodarczą, a w związku z tym jak już słusznie wskazano w piśmie IZ z dnia [REDAKTED] w niniejszej sprawie zastosowanie znajduje nie tylko art. 64 ust. 1 pkt 2 lit. b UFP, lecz także art. 64 ust. 2 UFP.

Powyższego nie zmienia fakt załączonych w piśmie z dnia [REDAKTED] kopii dokumentów dotyczących wniosku o wykreślenie z rejestru przedsiębiorców oraz zmian w statucie Stowarzyszenia. Z postanowień zmienionego Statutu wynika, że Stowarzyszenie prowadzić będzie działalność odpłatną i nieodpłatną pożytku publicznego m.in. wydawanie książek, działalność wspomagającą edukację, pozostałą działalność rozrywkową i rekreacyjną.

Problematyka dopuszczalności pomocy publicznej to domena prawa unijnego oraz orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Przepisy UFP dotyczące udzielania ulg w spłacie zobowiązań z tytułu niepodatkowych należności budżetowych są analogiczne jak w Ordynacji podatkowej, która była notyfikowana Komisji Europejskiej. W związku z powyższym Organ podkreśla, że fakt zaprzestania działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców nie ma znaczenia w kontekście unijnego prawa i orzecznictwa, a w konsekwencji uznania za zobowiązanego prowadzącego działalność gospodarczą w rozumieniu art. 64 ust. 2 UFP.

Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika, że „o stosowaniu zasad pomocy państwa nie decyduje to, czy dany podmiot utworzono po to, aby przynosił zyski. Podmioty nienastawione na zysk również mogą oferować na rynku towary i usługi. W przeciwnym wypadku podmioty nienastawione na zysk pozostają poza zakresem kontroli pomocy państwa” (patrz Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 29 października 1980 r. w sprawach połączonych od 209/78 do 215/78 i 218/78 Van Landewyck, ECLI:EU:C:1980:248, pkt 88; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 listopada 1995 r. w sprawie C-244/94 FFSA i in., ECLI:EU:C:1995:392, pkt 21; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 1 lipca 2008 r. w sprawie C-49/07 MOTOE, ECLI:EU: C:2008:376, pkt 27 i 28.).

Trybunał w wyroku z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie C-222/04 Cassa di Risparmio di Firenze i in., Zb.Orz. s. I-289, pkt 122 i 123 (patrz wyrok z dnia 1 lipca 2008 r. w sprawie C-49/07 MOTOE) wskazał, że okoliczność, iż oferowanie towarów lub usług jest dokonywane bez celu zarobkowego, nie stanowi przeszkody w uznaniu jednostki, która dokonuje tych czynności na rynku, za przedsiębiorstwo, ponieważ ta oferta konkuruje z ofertami innych przedsiębiorców działających w celu zarobkowym.

Przedsiębiorcami w rozumieniu unijnego prawa pomocy publicznej mogą być zatem organizacje non-profit, które są wpisane do rejestru stowarzyszeń, a nie są wpisane do rejestru przedsiębiorców. Dla klasyfikacji danej działalności jako gospodarczej nie ma znaczenia, że zgodnie z prawem krajowym jest ona uznawana za działalność pożytku publicznego. Fakt, że cały przychód wygenerowany w ramach działalności odpłatnej jest przeznaczony na pokrycie kosztów podstawowej działalności o charakterze niegospodarczym, nie powoduje że ta odpłatna działalność ma charakter niegospodarczy.

W związku z tym, że Beneficjent jest zobowiązany prowadząc działalność gospodarczą, znajduje zastosowanie art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 743) oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy. Beneficjent został pouczone (w trybie przed wydaniem decyzji nr [REDAKTION] z dnia [REDAKTION] oraz w trybie ponownego rozpoznania sprawy), że w przypadku gdy pomoc zostanie zakwalifikowana jako pomoc de minimis, wówczas należy przedstawić informacje i dokumenty, o których mowa w art. 37 ust. 1 ww. ustawy oraz w § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U z 2010 r. Nr 53, poz. 311 z późn. zm.) oraz, że do czasu przekazania zaświadczeń, oświadczeń lub informacji pomoc publiczna nie może być udzielona.

Jak wynika z ww. przepisów UFP, w stosunku do zobowiązanych prowadzących działalność gospodarczą zawężono dopuszczalność stosowania ulgi, uzależniając jej udzielenie od spełnienia przesłanek dotyczących pomocy publicznej.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wypracowanym na gruncie art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu UE, pomoc publiczna może wystąpić w przypadku udzielenia wsparcia przedsiębiorstwu po spełnieniu łącznie następujących przesłanek: 1) wsparcie jest udzielane przez państwo lub ze środków

państwowych, 2) wsparcie stanowi dla przedsiębiorcy przysporzenie korzystniejsze od warunków oferowanych na rynku, 3) wsparcie ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów), 4) wsparcie grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE. Zatem, aby przedsiębiorca mógł uzyskać ulgę musi wykazać, że dana ulga nie będzie stanowiła pomocy publicznej (tj. nie spełnia wyżej wskazanych kryteriów) bądź też w przeciwnym przypadku - wykazać, że dana pomoc publiczna mieści się w limicie pomocy de minimis dla danego przedsiębiorcy (zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L352 z 24.12.2013 r.) lub też wykazać, że ulga ta będzie stanowiła inną dozwoloną formę pomocy publicznej na warunkach określonych w art. 64 ust. 2 pkt 3 UFP.

Ponadto należy zaznaczyć, że do dnia wydania niniejszej decyzji Strona pomimo pouczenia Organu nie wskazała, o jaki rodzaj pomocy się ubiega.

Przenosząc wszystkie powyższe ustalenia na grunt przedmiotowej sprawy, należy powrócić do rozważań na temat wzajemnej relacji pomiędzy art. 64 ust. 1 pkt 2 lit b UFP. oraz art. 64 ust. 2 UFP. W sytuacji otrzymania wniosku Strony o udzielenie ulgi IZ w pierwszej kolejności zobowiązana była ustalić, czy za przyznaniem tej formy przemawiają uzasadnione względy społeczne lub gospodarcze, gdyż są to podstawowe kryteria, które umożliwiają Organowi przyznanie ulgi. W przypadku braku niezaistnienia którejkolwiek z ww. przesłanek, bez znaczenia pozostaje, czy ulga jest dopuszczalną pomocą publiczną lub pomocą de minimis. W związku z czym Instytucja zarządzająca nie może udzielić ulgi w związku z brakiem uzasadnionych względów społecznych lub gospodarczych, które warunkują udzielenie ulgi, to nie ma podstaw do zastosowania przepisów regulujących pomoc publiczną. Tym samym, nawet gdyby czysto hipotetycznie Strona jako zobowiązany prowadzący działalność gospodarczą określiła we wniosku rodzaj ulgi, o którą się ubiega oraz przedstawiła stosowne dokumenty, Instytucja Zarządzająca i tak nie mogłaby udzielić Stowarzyszeniu ulgi, gdyż nie zostały spełnione podstawowe warunki dopuszczające możliwość jej udzielenia. W ramach przeprowadzonego postępowania administracyjnego, zostało ustalone bowiem, że w przedmiotowej sprawie nie występują uzasadnione względy gospodarcze lub społeczne, które warunkowałyby udzielenie ulgi. Stowarzyszenie wciąż jest podmiotem aktywnie prowadzącym swoją działalność (w tym również działalność

gospodarczą), od 5 lat systematycznie uzyskuje dodatni wynik finansowy zyski, posiada także majątek w postaci nieruchomości. Ponadto, Instytucja Zarządzająca pragnie zwrócić również uwagę na wyjątkowy charakter instytucji ulgi, która może być stosowana jedynie w wyjątkowych sytuacjach, które uzasadniają indywidualne okoliczności, na które Wnioskodawca nie mógł mieć wpływu. Rozłożenie na raty części należności (należności głównej) i umorzenie jej innej części (odsetek) może być uzasadnione jedynie w takich przypadkach, na które zobowiązany nie może mieć żadnego wpływu i które są niezależne od jego postępowania. W przedmiotowym stanie rzeczy IZ określiła, że w sprawie nie występują żadne okoliczności o charakterze nadzwyczajnym, zarówno jeśli chodzi o przyczynę powstania należności, jak i aktualną sytuację finansową Strony. Zobowiązanie zapłaty należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich powstało nie na skutek czynników niezależnych od Wnioskodawcy, a wręcz przeciwnie – zaległości te powstały wskutek nierzetelnego wypełnienia obowiązków Beneficjenta jako strony Umowy.

Podkreślenia wymaga również fakt, iż ulgi w spłacie należy traktować przede wszystkim w kategorii działań mających na celu optymalizację ściągальności należności, a nie działań eliminujących trudności finansowe zobowiązanych. W tym stanie rzeczy, udzielenie ulgi w spłacie zobowiązania z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określonych byłoby decyzją nieuzasadnioną i naruszałoby zasady równego traktowania beneficjentów środków unijnych, którzy regulują zobowiązania z tytułu zwrotu środków wykorzystanych z naruszeniem procedur. Wnioskodawca oprócz przedstawienia propozycji harmonogramu spłat w żaden sposób nie uprawdopodobnił, że rzeczywiście będzie wywiązywać się z płatności rat w wysokości wskazanej w piśmie z dnia [REDACTED]. Podkreślenia wymaga fakt, że zastosowanie instytucji ulgi powinno sprzyjać efektywnej realizacji zobowiązań. W tym zakresie Wnioskodawca w żaden sposób nie uzasadnił, w jaki sposób udzielona ulga w postaci rozłożenia należności głównej na raty byłaby możliwa do wykonania. Z nadzwyczajnego charakteru ulgi wynika, że powinna ona stanowić incydentalną pomoc w stabilizowaniu sytuacji finansowej podmiotu wówczas, gdy istnieje pozytywna prognoza co do dalszych wyników zobowiązanego. W tym stanie rzeczy, Strona nie wykazała realnej możliwości spłaty zaległości w systemie ratalnym w zaproponowanej przez siebie wysokości. W przypadku powoływania się przez Stowarzyszenie na sprawy sądowe niezakończone jeszcze prawomocnym wyrokiem sądu ani

na kwoty jeszcze przez Wnioskodawcę nieodzyskane i niewyegzekwowane nie można mówić o efektywnej możliwości realizacji zobowiązania, gdyż dotyczą one zdarzeń przyszłych, niepewnych i nierozstrzygniętych jeszcze na korzyść Strony (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 lutego 2020 r., sygn. akt II FSK 724/18, Legalis 2622788). Co więcej, w przypadku 8 rat rozłożonych na lata 2023-2026 nie można przewidzieć, jakie będą możliwości płatnicze w kolejnych latach – ustalenie systemu ratalnego powinno dawać obiektywną możliwość oceny zdarzeń przyszłych w kontekście sytuacji finansowej Stowarzyszenia. Stosownie do wyroku wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z siedzibą w Bydgoszczy z dnia 14 listopada 2012 r. (sygn. akt I SA/Bd 770/12, Legalis 1935484) „*ulga w postaci rozłożenia na raty powinna być z jednej strony ustalona w takiej wysokości rat, aby strona mogła je spłacać, ale z drugiej strony – by mogła to uczynić w terminie rozsądnym do realnego pozyskania tych środków przez organ podatkowy*”.

Na uwagę zasługuje również fakt, że w przypadku udzielenia ulgi Organ jest zobowiązany rozważyć możliwość jej udzielenia, kierując się zarówno żądaniem Wnioskodawcy, jak i biorąc pod uwagę interes publiczny. Kwota przypadająca Stowarzyszeniu do zwrotu pochodzi ze środków unijnych, których Instytucja Zarządzająca jest jedynie dysponentem i które mogą być przeznaczone jedynie na wydatki uznane za kwalifikowane w danym działaniu programu operacyjnego i zgodnie z warunkami dofinansowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie. Wydatkowanie i rozliczenie przyznanego dofinansowania musi przebiegać w okresie programowania, a środki wydatkowane w sposób nieprawidłowy muszą zostać zwrócone do budżetu Unii Europejskiej na koniec danego okresu programowania. Choć decyzje o zastosowaniu ulg w spłacie zobowiązań oparte są na tzw. uznaniu administracyjnym, to wierzyciel, którym w przedmiotowej sprawie jest Województwo Świętokrzyskie – w przeciwieństwie do wierzyciela w cywilnoprawnych stosunkach zobowiązaniowych – nie ma swobody w dysponowaniu wierzytelnością publicznoprawną, szczególnie że wierzytelność ta dotyczy środków publicznych stanowiących niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, których jak już ww. Organ jest jedynie dysponentem. W przypadku braku odzyskania tych środków przez Instytucję Zarządzającą zobowiązania te obciążają budżet Województwa, chyba że Instytucja Zarządzająca nie odzyska ich pomimo wykorzystania wszelkich dostępnych środków, w tym postępowania egzekucyjnego i przyjętych form zabezpieczeń.

Beneficjent we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazał, iż istnieje po jego stronie ważny interes podatnika, który uprawnia do zastosowania ulgi polegającej na rozłożeniu na raty oraz umorzeniu odsetek od tej kwoty.

Organ odnosząc się do powyższego twierdzenia wskazuje, iż ważny interes zobowiązanego ujmowany jest jako interes wyjątkowy odbiegający od powszechnych standardów i sytuacji, natomiast w przedmiotowej sprawie nie zachodzą nadzwyczajne okoliczności przemawiające za uwzględnieniem wniosku Beneficjenta. Nie można wystąpienia przesłanki „ważnego interesu podatnika” upatrywać w dolegliwości finansowej, jakiej doświadcza obecnie Beneficjent w związku z koniecznością wywiązania się z ciążących na nim zobowiązań.

„Ważny interes podatnika” to sytuacja, w której z powodów nadzwyczajnych, losowych przypadków podatnik nie jest w stanie uregulować zaległości podatkowych. Zdarzeniem losowym będzie np. zaistniałe, niespodziewane zdarzenie niezależne od woli podatnika, które może spowodować, że ten znalazł się w trudnej sytuacji materialnej, niepozwalającej mu na zapłatę należności.

W przedłożonym wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Strona oparła zaś swoje stanowisko o prezentowaną wcześniej argumentację dotyczącą postępowania zakończonego decyzją zwrotną. Argumenty te dotyczą m.in. faktu nieosiągnięcia wskaźników z uwagi na równoległe realizowany projekt innego podmiotu o zbliżonym zakresie. W tym miejscu należy wskazać, że nieosiągnięcie wskaźników wynikało z zachowania beneficjenta. W uzasadnieniu decyzji zwrotowej wskazano, że „doszło do niewłaściwego doboru form wsparcia dla uczestników, a działania projektowe Strony były niewystarczającej jakości, skoro nie doprowadziły do zmiany postawy uczestniczek/ków projektu w zakresie potrzeby poddania się badaniom profilaktycznym (cytologii) i nie spowodowały realizacji wskaźnika rezultatu w założonym zakresie, pozwalającym na realizację celu głównego. Co więcej, Beneficjent zrezygnował z obowiązkowych w ramach danego Konkursu - udostępnienia cytobusa i zapewnienia transportu na miejsce badań, celem ułatwienia do nich dostępu. Ciekawy pomysł [REDAKTOR] - powiązania wyjazdów na badania z udziałem w wydarzeniach kulturalnych bądź sakralnych również pozostał jedynie w sferze deklaracji zawartych we Wniosku.” Organ w uzasadnieniu decyzji odniósł się do podnoszonych przez Stronę okoliczności związanych z realizacją projektu przez drugiego Beneficjenta – [REDAKTOR] wskazując, że „informację, że powyższy projekt został wybrany do dofinansowania upubliczniono nie tylko kilka miesięcy przed zawarciem umowy o dofinansowanie pomiędzy Organem, a Stowarzyszeniem, ale nawet przed poddaniem projektu

██████ negocjacom. A zatem, jeszcze przed zawarciem Umowy, Beneficjent posiadał pełną wiedzę o okolicznościach, które po zakończeniu realizacji projektu podnosił, jako te, które nie pozwoliły Stronie na realizację celu głównego projektu. Powyższych okoliczności nie można zatem uznać za takie, których Strona nie mogła przewidzieć.”

Mając powyższe na uwadze, nie można zatem uznać, że podpisanie umowy o dofinansowanie z innym beneficjentem było niespodziewanym zdarzeniem niezależnym od woli podatnika, które mogło spowodować, że ten znalazł się w trudnej sytuacji materialnej, niepozwalającej mu na zapłatę należności.

Mając powyższe na względzie, Instytucja Zarządzająca wnikliwie przeanalizowała okoliczności sprawy, biorąc pod uwagę zarówno sytuację finansową, jak i okoliczności powstania zobowiązania i nie znalazła żadnych podstaw uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, które przemawiałyby za udzieleniem Stowarzyszeniu ulgi. Należność powstała w pełni z przyczyn leżących pod stronę Wnioskodawcy, który miał świadomość, że odpowiedzialność za właściwą realizację umowy o dofinansowanie spoczywa na nim i to on ponosi konsekwencje finansowe w przypadku wykorzystania środków niezgodnie z procedurami. Przyznanie wnioskowanej ulgi stanowiłoby zatem wyraz akceptacji dla nienależytego wywiązywania się z zobowiązań umownych, co nie znajduje aprobaty w aspekcie społecznym. W takiej sytuacji bowiem ochronie podlegałyby wyłącznie indywidualny interes Beneficjenta kosztem interesu społecznego. Udzielenie wnioskowanej ulgi byłoby wysoce niepożądane z punktu widzenia wartości wspólnych dla całego społeczeństwa (takich jak: sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie obywateli do organów władzy) jak i przejrzystości reguł i procedur przy ocenie realizacji projektów oraz zasady równego traktowania wszystkich beneficjentów środków unijnych, którzy wywiązują się z realizacji zobowiązań.

Organ zwraca uwagę na fakt, że oprócz dwóch wpłat dokonanych w lipcu 2021 roku Stowarzyszenie nie podjęło jakichkolwiek dobrowolnych wpłat w celu chociażby częściowego uregulowania zaległości i wykazania choćby najmniejszych przejawów woli spłaty zobowiązania, co uwiarygodniłoby chęć spłaty należności w ratach według harmonogramu zaproponowanego przez Stronę. Ponadto, pomimo zapewnienia zawartego we wniosku z dnia ████████, że dołoży wszelkich starań, aby sukcesywnie spłacać zobowiązania, Wnioskodawca nie uprawdopodobnił w żadnej mierze, że dysponuje środkami,

z których jest w stanie spłacać należność rozłożoną na raty według zaproponowanego przez siebie harmonogramu. Rozłożenie na raty zapłaty zaległości jest ulgą, której zastosowanie ma sens tylko w sytuacji, gdy zobowiązany wskaże możliwość poniesienia rat i dochowania terminu płatności, a to w przedmiotowej sprawie nie nastąpiło.

Ponadto nie przedstawił wymaganych (wskazywanych mu przez Organ) jako zobowiązanego prowadzącego działalność gospodarczą informacji, oświadczeń, zaświadczeń i dokumentów.

Ponadto z dokumentacji, którą dysponuje IZ wyraźnie wynika, że sytuacja, w której znalazł się Wnioskodawca nie jest efektem nagłych, losowych ani nadzwyczajnych czy wyjątkowych okoliczności, lecz skutkiem podejmowanych działań gospodarczych i finansowych. Co więcej, sprawozdania finansowe nie wskazują na trudną sytuację finansową Stowarzyszenia, a wręcz przeciwnie – od 5 lat notuje dodatni wynik finansowy. Gdyby nawet – hipotetycznie – taka sytuacja miała miejsce, to nie każde trudności finansowe Strony uzasadniają zastosowanie instytucji ulgi, ale tylko takie, które spowodowane są nadzwyczajnymi zdarzeniami losowymi, a to w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca.

Mając na uwadze wszystkie okoliczności sprawy, Instytucja Zarządzająca nie znalazła żadnych podstaw uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi do udzielenia Stowarzyszeniu ulgi w spłacie zobowiązania z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca orzeka jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 53 § 1 Ustawy z dnia 31.08.2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 329 z późn. zm) Stronie przysługuje prawo wniesienia skargi na niniejszą decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Zgodnie z § 2 ust. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 roku poz. 535) wpis od skargi wynosi 200 zł. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

Marszałek
Województwa Świętokrzyskiego
Andrzej Bętkowski
(dokument podpisano elektronicznie)

Decyzję otrzymują:

- 1) Strona: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] – 1 egz.
- 2) a/a